

Det siger medlemmer af FOA om duftstoffer på arbejdspladsen

FOA har i perioden 12.-22. marts 2012 gennemført en undersøgelse om dufte på arbejdspladsen via forbundets elektroniske medlemspanel.

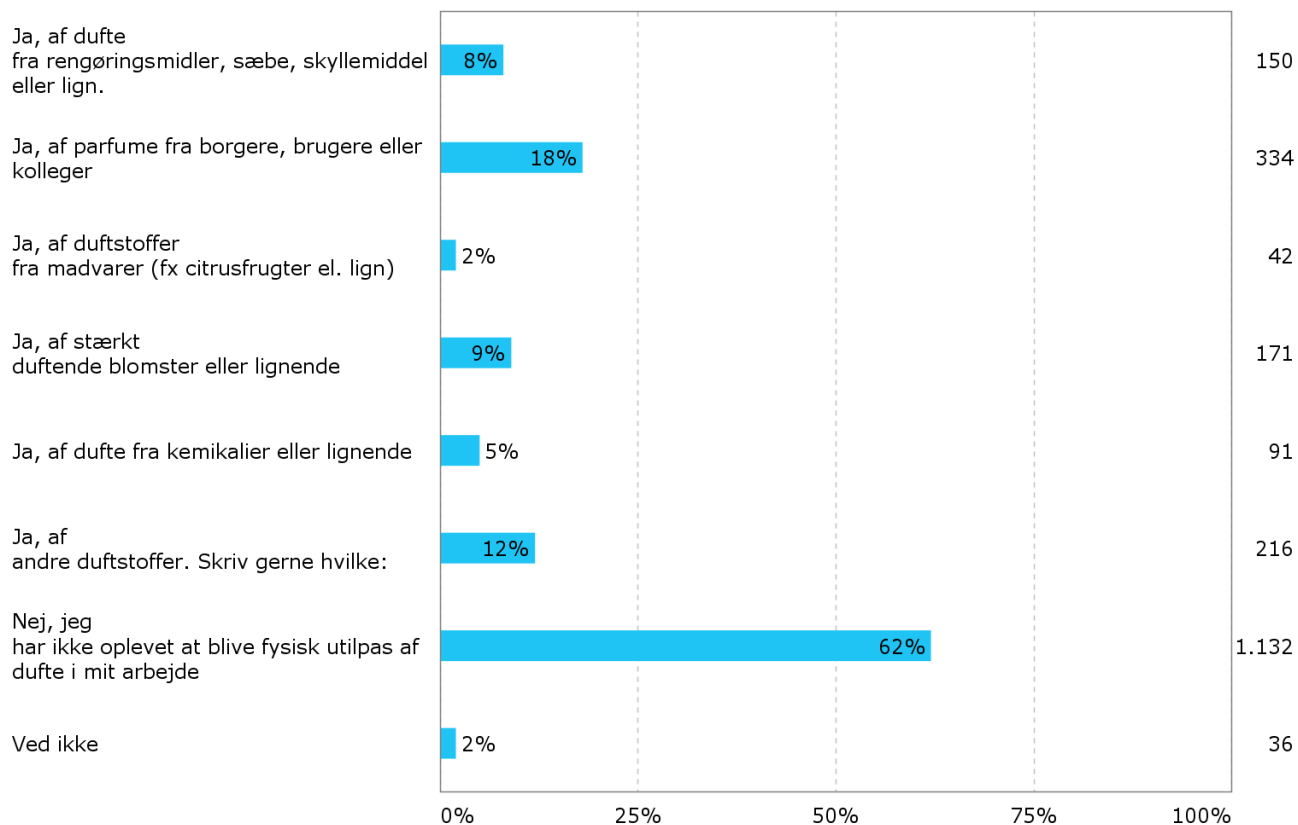
Svarprocenten i undersøgelsen var 67. 1.674 medlemmer har deltaget i undersøgelsen om dufte.

Hovedresultaterne af undersøgelsen er:

- 1 ud af 3 medlemmer har oplevet at blive fysisk utilpasse af dufte i forbindelse med deres arbejde. Flest peger på, at det er parfume fra borgere, brugere eller kolleger, de har oplevet at blive fysisk utilpasse af. Det gælder 1 ud af 5 medlemmer i undersøgelsen.
- Knap 1 ud af 10 medlemmer har oplevet at blive fysisk utilpasse af dufte fra rengøringsmidler, sæbe, skyllemiddel mv.
- 3 ud af 10 af de medlemmer, der har oplevet at blive fysisk utilpasse af dufte i forbindelse med deres arbejde, bliver utilpasse af dette mindst én gang om ugen. Ser man på samtlige deltagere i undersøgelsen, er der således 1 ud af 10, der mindst én gang om ugen bliver fysisk utilpas af duftstoffer på arbejdspladsen.
- Medlemmerne er meget usikre på, om de har kolleger, der er blevet utilpasse af duftstoffer på arbejdspladsen. En fjerdedel mener ja, en anden fjerdedel nej. Resten ved det ikke.
- Halvdelen af arbejdsmiljørepræsentanterne i undersøgelsen har svaret, at der på deres arbejdsplads bliver taget særligt hensyn til kolleger, som er overfølsomme over for dufte. 3 ud af 10 svarer nej.

Svarene på de enkelte spørgsmål følger på de næste sider.

Figur 1. Har du oplevet at blive fysisk utilpas af dufte i forbindelse med dit arbejde?
(Du kan vælge flere svar)

Det ses af figur 1 ovenfor, at 6 ud af 10 medlemmer i undersøgelsen ikke har oplevet at blive fysisk utilpasse af dufte i forbindelse med deres arbejde. Der er således lidt over en tredjedel af medlemmerne (36 %), som har oplevet dette.

De medlemmer, der har oplevet at blive fysisk utilpasse af dufte på deres arbejde, har kunnet pege på én eller flere slags dufte, der har forårsaget utilpasheden.

Parfume udpeges af mange medlemmer som en kilde til fysisk utilpashed. 1 ud af 5 har oplevet at blive fysisk utilpasse af parfume fra andre mennesker (borgere, brugere eller kolleger). Og knap 1 ud af 10 har oplevet det samme med dufte fra rengøringsmidler, sæbe, skyllemiddel mv. – som formodentlig for en stor dels vedkommende også er parfume.

Ser man de to ovennævnte svarmuligheder under ét, er det en fjerdedel af medlemmerne (24 %), der har peget på rengøringsmidler, sæbe mv. og/eller parfume fra andre mennesker.

Næstflest medlemmer har peget på duftstoffer, der ikke er nævnt direkte i spørgsmålet ("andre duftstoffer"), og her har medlemmerne kunnet uddybe, hvilke duftstoffer der har været tale om. En stor del af medlemmerne har benyttet sig af muligheden for at uddybe deres svar, og en gennemgang af medlemmernes kommentarer viser, at cirka halvdelen nævner gener fra tobaksrøg.

På tredjepladsen over, hvad medlemmer er blevet utilpasse af, ligger stærkt duftende blomster.

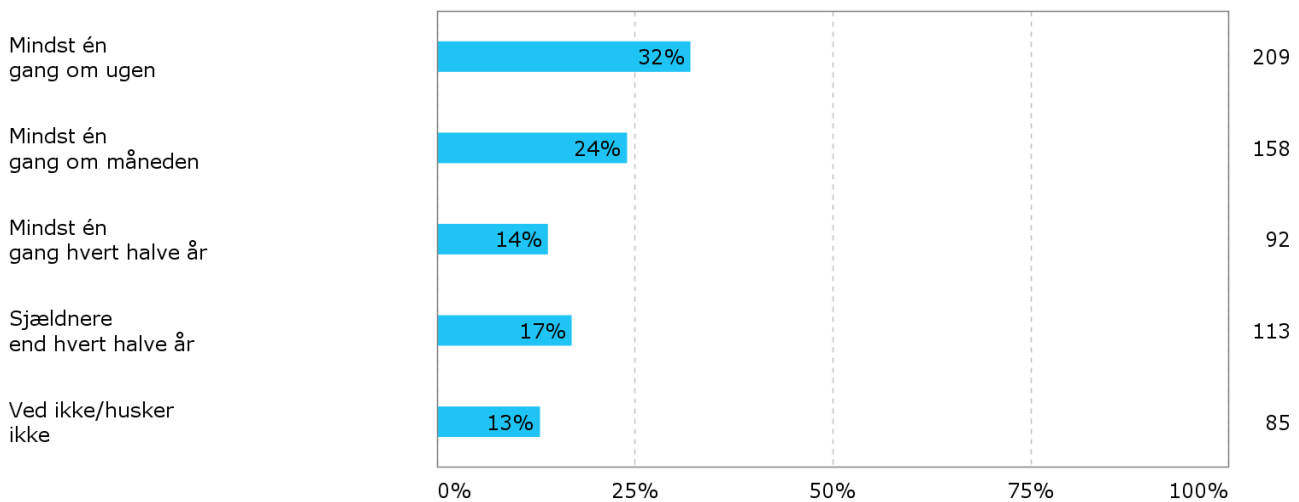
Færrest medlemmer peger på dufte fra kemikalier og lign. og duftstoffer fra madvarer (fx citrusfrugter og lign.)

De medlemmer, der har oplevet at blive fysiske utilpasse af dufte på deres arbejdsplads, er blevet bedt om at beskrive en situation, hvor de har været generet af dufte på deres arbejdsplads.

Her kommer medlemmerne ind på flere af de duftstoffer, som de i øvrigt har kunnet udpege som årsag til fysisk utilpashed. Flere nævner også tobaksrøg her, og et mindre antal nævner lugtgener fra borgeres opkast, afføring eller urin.

Et udpluk af medlemmernes beskrivelser kan ses på s. 5-6 i dette notat.

Figur 2. Hvor ofte bliver du fysisk utilpas af duftstoffer i dit arbejde?

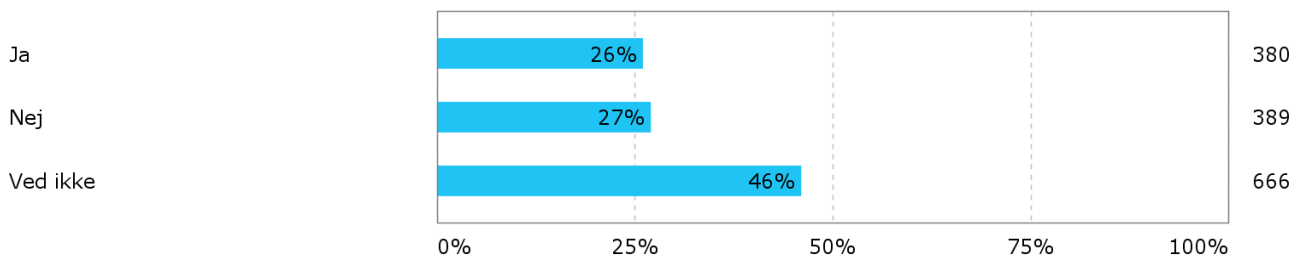

Anmærkning: Spørgsmålet er alene stillet til medlemmer, der har oplevet at blive fysisk utilpasse af duftstoffer i forbindelse med deres arbejde.

De medlemmer, der har svaret, at de har oplevet at blive fysisk utilpasse af duftstoffer i forbindelse med deres arbejde, er blevet spurgt, hvor ofte de bliver fysisk utilpasse af denne grund. Medlemmernes svar fremgår af figur 2 ovenfor.

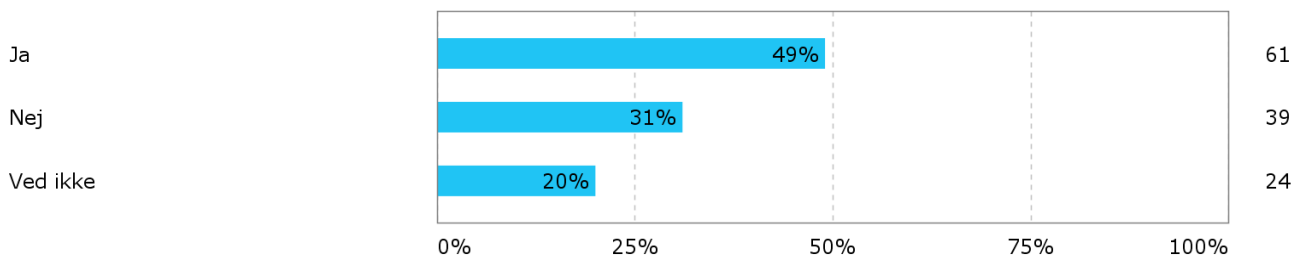
Det ses, at knap en tredjedel (32 %) af disse medlemmer oplever at blive fysisk utilpasse af duftstoffer mindst en gang om ugen. Yderligere en fjerdedel oplever det mindst en gang om måneden, mens resten oplever det sjældnere eller ikke kan huske, hvor tit dette sker for dem.

Figur 3. Har du kolleger, som er blevet fysisk utilpasse af duftstoffer på arbejdspladsen?

Det fremgår af figur 3 ovenfor, at medlemmerne i undersøgelsen er meget usikre på, om de har kolleger, der er blevet fysisk utilpasse af duftstoffer på arbejdspladsen. Næsten halvdelen (46 %) ved det således ikke. Kun en fjerdedel (26 %) er sikre på, at de har sådanne kolleger. En anden fjerdedel (27 %) mener ikke, de ikke har kolleger, der er blevet fysisk utilpasse af duftstoffer på arbejdspladsen.

Figur 4. Bliver der på din arbejdsplads taget særligt hensyn til kolleger, som er overfølsomme over for dufte?

Anmærkning: Spørgsmålet er kun stillet til medlemmer, der står opført som arbejdsmiljørepræsentanter i FOAs medlemsregister. Medlemmerne havde mulighed for at svare, at de ikke er arbejdsmiljørepræsentanter, hvilket tre medlemmer benyttede sig af.

De medlemmer i medlemspanelet, der er arbejdsmiljørepræsentanter, er blevet spurgt, om der på deres arbejdsplads bliver taget særligt hensyn til kolleger, som er overfølsomme over for dufte.

Det ses af figur 4 ovenfor, at næsten halvdelen mener, at der bliver taget sådanne hensyn på deres arbejdsplads. 3 ud af 10 mener nej. En femtedel af arbejdsmiljørepræsentanterne ved ikke, om der bliver taget særligt hensyn til kolleger med duftoverfølsomhed.

Udpluk af medlemmernes beskrivelser af situationer, hvor de har været generet af dufte på deres arbejdsplads

I dette afsnit bringes en række citater, der viser, hvordan medlemmer har beskrevet situationer, hvor de har været generet af dufte på deres arbejdsplads.

Først et lille uddrag af, hvad medlemmer fra medlemmer fra ældreplejen skriver:

"Jeg har både oplevet parfumebrug ved borger og særlig en kollega, hvor det var meget gennemtrængende, nu er der kommet påbud om som hjælper ikke tage parfume på inden arbejde. Men røgfylde stuer er også slemme at arbejde i!"

(Et medlem fra hjemmeplejen)

"Ofte kolleger, der har rullet sig i en parfumeforretning. Problemer med rengøringsmidler er løst, alle midler er nu parfumefri."

(Et medlem fra plejehjem/plejecenter)

"En beboer havde duftende hyazinter. Jeg følte mig underlig i hovedet, fik en fornemmelse af at være svimmel og forvirret. Jeg skyndte mig at åbne vinduet, men det var frostvejr. Jeg var bange for at sige noget til beboeren, men var nødt til det og det var psykisk belastende. Hos en anden beboer var der også hyazinter, som jeg pakkede ind i plastik. Det er en voldsom påtrængende duft, og beboeren er jo uskyldig. Der burde være regler om at undgå disse stærke og genererende dufte."

(Et medlem på plejehjem/plejecenter)

"... Vi har omklædningsrum, hvor der er mange, der tager parfume, deo og hårlak på."

(Et medlem fra et plejehjem/plejecenter.)

Fra dagtilbudsområdet fortæller medlemmerne primært om situationer, der har med børnenes forældre eller børnenes tøj at gøre. Det gælder både medlemmer, der arbejder på daginstitutioner og dagplejere.

Et par eksempler følger her:

"Vi har på min arbejdsplads aftalt at begrænse brugen af parfume aht. hinanden. Derimod er vi alle ofte generet af forældres brug af parfume/aftershave og lign. samt af skyllemiddel, som enten er overdoseret eller har en meget gennemtrængende duft."

(Et medlem fra en daginstitution eller en SFO).

"Jeg lider af astma og MCS – og på min arbejdsplads (børnehave) har vi rigtig mange astma- og allergibørn. Derfor har vi forsøgt at gøre institutionen helt "parfume-fri", men da vi ikke må sige NEJ til at modtage parfumerede børn og forældre for kommunen, er det stadig et stort problem i hverdagen, både for børn og personale"

(Et medlem fra en daginstitution (børnehave))

"Børn af rygeforældre lugter stærkt af tobak."

(En dagplejer)

Medlemmer, der arbejder på hospitaller/sygehuse, nævner også en del situationer med hyazinter, liljer og andre stærkt duftende blomster, som hverken patienter eller personale kan udholde lugten af. Parfume (herunder aftershave og deodorant), som kolleger eller patienter bruger, nævnes også af mange.

Her kommer et par eksempler på andre dufte, der generer:

"Rengøringsmidler uden duft – men i forbindelse med vask af gulve på sygehuset, afgiver gulvene en brækfornemmelsesduft. Selv patienterne klager over det."

(Et medlem fra et hospital/sygehus)

"Aftørring af anæstesiapparat og andet efter en isolationspatient..."

(Et medlem fra et hospital/sygehus)

Fra andre arbejdsområder kommer der bl.a. de følgende udsagn:

"Klorlugt i forbindelse med vandbehandling af svømmebadsanlæg"

(Et medlem fra en skole eller lignende)

Et medlem genereres både af parfume fra kolleger og borgere, blomster, vaskemidler og andet. Medlemmet skriver bl.a.:

"Jeg bliver utilpas, får hovedpine og kvalme, influenzalignende symptomer. Der er STOR MANGEL på forståelse for problemet."

(Et medlem fra socialpsykiatrien)

"Flere beboere har ofte røget meget hash på værelser – giver ubehag, når man kommer derind."

(Et medlem fra specialområdet (handikapinstitution, døgninstitution og lign.)

Undersøgelses metode

Undersøgelsen om, hvilke erfaringer FOA-medlemmerne har med duftstoffer på deres arbejdsplads, er gennemført i perioden 12.-22. marts 2012 via forbundets elektroniske medlemspanel.

Medlemmerne fik én påmindelse i indsamlingsperioden.

Medlemspanelet er sammensat af medlemmer, der har meldt sig til panelet via forbundets hjemmeside, og medlemmer, der - tilfældigt eller via undersøgelser uden for panelet – er hvervet for at sikre en bred repræsentation fra forbundets sektorer mv.

Undersøgelsen om duftstoffer på arbejdspladsen var en del af en større undersøgelse, der også indeholdt andre emner (bl.a. efteruddannelse og mulighed for frokostpause).

67,1 procent af de medlemmer i medlemspanelet, der blev inviteret til den samlede undersøgelse, har besvaret alle eller nogle af de spørgsmål, som var stilet til dem.

Svarprocenten ligger på linje med andre undersøgelser via medlemspanelet.

1.674 medlemmer har medvirket i den del af undersøgelsen, der handlede om dufte på arbejdspladsen.

Svarene fra ikke-fuldt gennemførte interviews er inkluderet i analysen. Svarene er vægtet for sektortilhørsforhold.¹

¹ Medlemmerne af FOA tilhører én af de følgende fire sektor: Kost- og Servicesektoren, Pædagogisk Sektor, Social- og Sundhedssektoren eller Teknik- og Servicesektoren.